

Tomas Jainaga Iza Eperra

*Berriz, Bizkaia
(1925-2015)*

Aurkibidea

Biografia

1925ean jaio zen San Juan auzoko Solaburu baserrian. Aitaren moduan, soinujolea zen. Gerrako frontea etxe ondoan izan zuten eta Ibarrangelura ihesi joan zen familia abereekin. Orduko kontu asko gogoan zituen "Berriz 1936 gogoratzen" elkartekoek elkarrizketa egin ziotenean.

Zintak

BRZ-021

• **Proiektua:** Berriz 1936 gogoratzen

- **Elkarrizketatzailea(k)**: Arrizabalaga, Maite
- **Data**: 2007-11-08
- **Iraupena**: 62 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne
- **Emalea**: Arrizabalaga, Maite

BRZ-022

- **Proiektua**: Berriz 1936 gogoratzen
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Arrizabalaga, Maite
- **Data**: 2007-11-08
- **Iraupena**: 39 min
- **Euskarria**: MiniDV
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne
- **Emalea**: Arrizabalaga, Maite

Pasarteak

1. Aita ez zuten preso eraman

- **Erref**: BRZ-021/003
- **Iraupena**: 0:01:37. **Hasi**: 00:15:32. **Bukatu**: 00:17:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Tomasen aita, Ildefonso, preso egotetik nola salbatu zen kontatzen du.

2. Durangoko bonbardaketa begien aurrean

- **Erref**: BRZ-021/005
- **Iraupena**: 0:01:06. **Hasi**: 00:23:09. **Bukatu**: 00:24:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Durangoko bonbardaketa zelakoa izan zen kontatzen du. Pagopean etzanda egon zen aitarekin.

3. Aita soinujolea

- **Erref**: BRZ-021/007
- **Iraupena**: 0:01:06. **Hasi**: 00:29:40. **Bukatu**: 00:30:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:

Aita soinujolea zen eta Batzokian jotzen zuen tarteka.

4. Julian maisu falangista

- **Erref:** BRZ-021/008
- **Iraupena:** 0:03:59. **Hasi:** 00:30:46. **Bukatu:** 00:34:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Iturrean aritzen zen aitarekin eta eskolara gutxi joaten zen. Lehenengo udaletxean eta gero Odiagarekin ibili zen. Julian izan zuen maisu, elorriarra, falangista. Gogorra zela dio.

5. Soldadutzan soinujole

- **Erref:** BRZ-021/010
- **Iraupena:** 0:01:43. **Hasi:** 00:35:55. **Bukatu:** 00:37:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Lanbideak » Artistak

Laburpena:

Soldadutzan soinujole moduan hartu zuten eta gizenduta etxeratu zen. Pirinioetan eta Etxalarren ibili zen.

6. Errefuxiatuak etxean gerra garaian

- **Erref:** BRZ-021/013
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:41:58. **Bukatu:** 00:44:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra

Laburpena:

Gerra aurretik, taberna zeukaten etxean eta eibartar asko joaten zen kantura; emakumeak ere bai. Errefuxiatuak izan zituzten etxean, hogeita bat lagun, ganbaran.

7. Frontea etxean bertan

- **Erref:** BRZ-021/015
- **Iraupena:** 0:02:55. **Hasi:** 00:46:18. **Bukatu:** 00:49:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » lhes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:

Santamainan trintxerak daudela dio. Esku-bonba topatu zuen, baita hildakoen gorpuak ere. Frontea bertan izan zuten, etxe ondoan. Ibarrangelura joan zen orduan familia guztia, abereak hartuta. Amama eta bere neba geratu ziren etxean, zaurituak zaintzen.

8. Ibarrangelura ihesi

- **Erref:** BRZ-021/016
- **Iraupena:** 0:03:40. **Hasi:** 00:49:13. **Bukatu:** 00:52:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:

Gerratean etxetik alde egin zuten, abere eta guzti. Bere osaba karlista bat Ibarrangelun zegoen eta haren etxean hartu zuten babes. Etxera itzultakoan, hildakoa zegoen etxean.

9. Jose Maria Ugaldea nola hil zuten

- **Erref:** BRZ-021/017
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:52:53. **Bukatu:** 00:55:33
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Etxe ondoan karlistak egon ziren eta tiroak botatzen zituzten. Jose Maria Ugaldeari gertatutakoa kontatzen du; hil egin zuten.

10. Gerra garaian lurperatutako hildakoak non dauden

- **Erref:** BRZ-021/018
- **Iraupena:** 0:04:24. **Hasi:** 00:55:33. **Bukatu:** 00:59:57
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerran hildakoak eta zauritutakoak

Laburpena:

San Juan auzoan hildakoak milizianoak zirela dio. Moro bi lurperatuta daudela oraindik dio. Beste hainbat izendatzen ditu. Berrizen beste hainbat ere badaudela lurperatuta entzun izan du.

11. Aita kartzelan eta etxea prezintatu nahi

- **Erref:** BRZ-022/004
- **Iraupena:** 0:04:05. **Hasi:** 00:05:32. **Bukatu:** 00:09:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:

Bere aita Karrantzan harrapatu zuten, trintxerak egiten ari zela eta kartzelaratu egin zuten. Amama eta amamaren neba baserrian topatu zituzten, gizonezko bat etxea prezintatzera joan zenean. Isunak ipini zizkieten.

12. Gerra ostean, familia batzuk etxetik bota

- **Erref:** BRZ-022/006
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:09:56. **Bukatu:** 00:11:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ondasunen galera

Laburpena:

Gerra ostean, etxetik bota zituzten familia batzuek etxe jabeek. Beraiek ere berriz ordaindu behar izan zuten etxea.

13. Espiak eta isunak

- **Erref:** BRZ-022/009
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:15:17. **Bukatu:** 00:17:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Berriztar batek beraien txakurra hil zuen, beraien etxe barruan zeudenen barbarik ez zuelako entzuten. Gero aitari isuna ipini zioten, etxean jendea hartzearren.

14. Kartzelako fusilamenduak

- **Erref:** BRZ-022/014
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:22:42. **Bukatu:** 00:24:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

Aitak kontatzen zien kartzelan egunero bat fusilatzen zutela eta tiroak entzuten zituztela.

15. Janaria gorde behar soldaduek ez eramateko

- **Erref:** BRZ-022/016
- **Iraupena:** 0:02:10. **Hasi:** 00:24:50. **Bukatu:** 00:27:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:

Gerra garaian, janaria gorde behar izaten zuten, soldaduak joaten zirelako eta ezer ordaindu ez. Durango zela erre zuten kontatzen du.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-12-20

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com